

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 30 (1126) ANUL 72 SERIA II ● JOI 24 iulie 1969 ● 8 pag. 25 de bani

COPIII SÎNT DE SOARE
PARTIDUL ÎI SĂRUTĂ

IN CIMPURI DE FERVOARE
IN ZVON DE ALĂUTĂ

SENS

Pămîntul nostru e al nostru, este pămîntul nostru bun, mînos și drag. Vom trage brazde-n mijloc de poveste și face-vom la alfa holdei prag.

Și vom urca frumoși prin anotimpuri și sorcovi-vom de prin Ianuar aceste spice cu aceste ninburi în care griul crește nou și clar.

Cînd ploaie nu e, fi-vom paparude, cînd vînturi nu-s va să suflăm în lut. Pămîntul nostru-n inimi se aude, pămînt ce niciodată n-a tăcut.

Cu ploaia ridem. Nimeni nu va plinge. Cîntăm să nu ne fie de urît. Iar cînd arăm, de dăm cumva de singe. Acesta e istorie și-atît.

AL. ANDRIȚOIU

La singe trage brazda ca un taur blind bourul, cu încăpățînări, să scoată-n rana humei fir de aur în cea mai scumpă țară dintre țări.

în pag. 4-5

MASA
ROTUNDĂ

CULTURA ȘI ȘTIINȚA ÎN SATUL
ROMĂNESC CONTEMPORAN

Secunda fantastică

de ION BANUȚĂ

„Lună, tu, stăpîn-a mării, pe a lumii boltă lunecî”...

EMINESCU

Apollo 11, predestinat parcă să poarte numele aceluia zeu al muzicii și poeziei, și-a luat zborul de pe Terra pe aripile speranțelor umanității cu marea poruncă de a pătrunde în nesfîrșit întru aflarea tainelor ascunse încă privirii noastre. 20 iulie, 1969, orele 22,17. Vulturul a coborît lin pe solul lunar. Emoție. Frământare dramatică mondială. Speranță. Mike Collins, veteran al Cosmosului, dă ocol în Columbia lui în viteza nici a cerbului, nici a șarpeului. Edwin Aldrin veghează în pîntecul Vulturului de oțel inoxidabil, Neil Armstrong deschide atent, extrem de atent, ușa necunoscutului. A apărut, nu timid ci înțelept parcă, piciorul de vis care va săruta în lumină ziuatică astrul nopții, luna de argint, luna de aur, luna plină, luna bună — prea atît chemată de preteșele iubirii, de frumoasa Malcatun din Scrisoarea III-a a lui Eminescu, în clipele lor de nesomn. Frământare universală. Piciorul lui Neil coboară. O treaptă. Două, trei... urcînd una din treptele cele mai splendide din istoria omenirii. Un miliard de oameni, prin intermediul televiziunii tremură frumos, tremură din iubire pentru acel picior ce se leagănă ca o frunză în vînt, în nemărginire, un picior care și-a pierdut întreaga semnificație devenind un instrument de cercetare umană, un steag, un steag unic. Victorie. Acest picior-steag a atins concret, statornic, imens, luna S-a lăvit, ca un fulger.

Cronica unui greier

secunda fantastică. Omul acesta, Neil Armstrong e acolo, departe, — dar nici prea foarte — departe de pămînt, de iubită, de copii, de casa lui cu sau fără cerdac. În Marea Liniștii, un picior de vis, în secunda fantastică, a sărutat solul lunar, ciudată imagine dar sublimă, ca o lăcrimioară în roua dimineții din Pădurea fermecată. Nu. Niciodată n-am avut nici măcar iluzia impertinentă că mă va fascina un picior de om, cîntîndu-l chiar, mai ales că l-am văzut și pe acela infam și-l mai văd încă în cizma abjectă a războiului slujindu-l pe neîndurătorul Marte.

O, Neil Armstrong, tu ai pus prima oară piciorul pe lună. Piciorul lui Ioan Gură de aur era cel puțin o mistificare, ci numai piciorul tău e sfînt. Ți-a fost dat ție să concretizezi, să împlinești în parte visul de totdeauna, al omului care și-a înălțat mereu cugetul, ființa lui spre stele, chiar dacă unele se adună în „Calea Robilor” dorînd fierbinte să mai umble și în Carul-Mare și numai în extremis în Carul-Mic. Am tremurat Neil... Pentru tine. Aș vrea să nu uiți niciodată asta. M-am liniștit numai atunci cînd te-ai liniștit tu statornicindu-te, într-o clipă istorică, în Marea Liniștii... Te-am cuprins atunci cu niște brațe de foc și am lăsat să-mi cadă o lăcrimă pentru Iuri Gagarin, copilul minune care a spart primul în lume văzduhul învingînd legile gravitației pămîntești. Mi-a fost frică, Armstrong. Pentru Tine, pentru Aldrin, pentru Collins. Și, de ce să mint, pentru omenire, pentru mine. Tu mi-ai prelungit visul, speranța, mi-ai spus încă o dată prin victoria ta că trebuie să cred mereu în clipa fantastică. Luna e atît de frumoasă Aici, pe pămînt, cade în apă, alunecă peste păduri de brad, ride în cimpuri, bate în ferestri, și uneori aproape imoer-tinentă, dar sublimă, intră în casă, în casa omului. Știu de mult că, acolo în imperiul ei nemuritor și rece, luna e tristă, un as-ect dezolant, dar eu o iubeam mereu cu un dor păgîn.

(Continuare în pag. a 8-a)

BUNĂSTARE — CIVILIZAȚIE

Generație fericită

Sandu și Gheorghe Cadiu, doi frați pe care i-am cunoscut într-o dimineață, într-unul din vagoanele acceleratului 701, mi-au declarat că lor nu li s-a întâmplat nimic extraordinar.

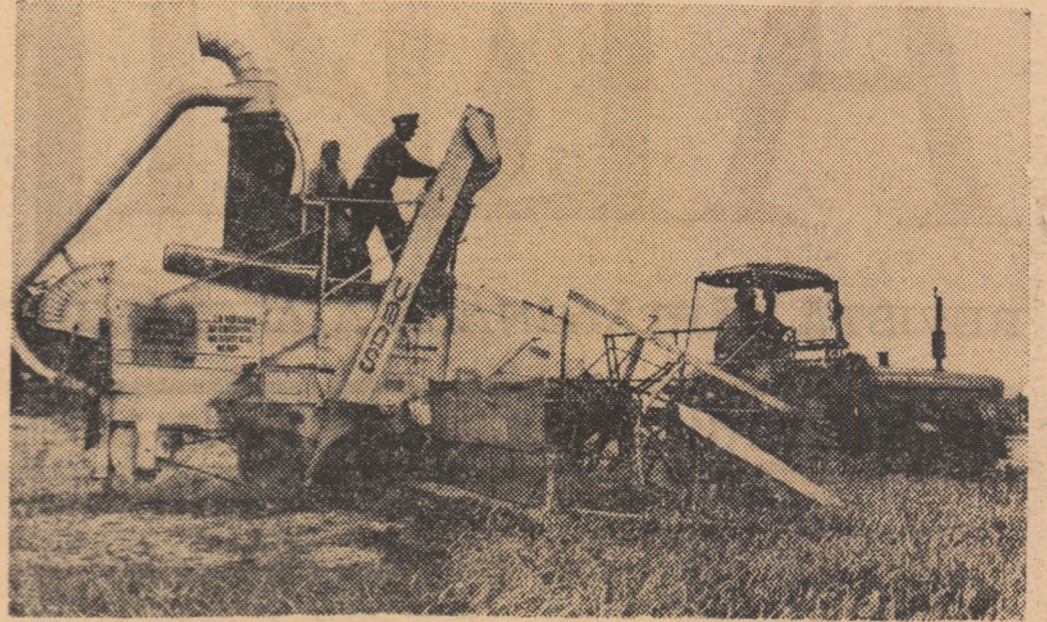
Primul s-a născut în anul 1947, celălalt în anul 1949, în comuna Grindu, jud. Tulcea. Au nimerit într-o zodie norocoasă. N-au aflat de viața amară din trecut, a pescarilor din Delta, printre care se număra și tatăl lor, decît din auzite sau din lecturi. De aceea, ei socotesc că tot ce li s-a întâmplat lor și fraților lor e ceva normal, firesc. Sint 11 frați și surori. 9 dintre ei sint calificați, au slujbe la stat și sint mulțumiți. Doi sint la școala generală. Unul e în clasa a șaptea, celălalt într-a

cincea. Sandu și Gheorghe lucrează la Combinatul Siderurgic-Galați, ca mecanici pe „Tatra”. „Avem lefuri bune, avem și garsoniere” imi povestește Gheorghe. Și, în timp ce caută alt post cu aparatul său de radio — cu tranzistori, adaugă: „Ne-am întors abia de curînd din armată. Sandu a făcut-o în termen, iar eu m-am dus voluntar. Am ținut să fim împreună și ne-au încadrat pe amîndoi în aceeași grupă, am dormit în două paturi vecine”.

— Dacă n-ar fi fost Combinatul din Galați, ce-ați fi făcut? îl intrerup eu.

— Ne-am fi dus la Brăila, sau în altă parte. Locuri de muncă sint berechet! Nu se plînge nimeni!

Fericită generație!

Seceriș în ultimul lan la Tincăbești-Ilfov

Inginerul Ticu Romulus

Lucrează la fabrica de cherestea din Arad. Și el face parte tot din generația care s-a ridicat în ultimul pătrar de veac. E fiul unui pădurar din județul Arad. A absolvit facultatea de silvicultură din Brașov în 1958 și s-a întors să muncească în locurile natale. Soția sa este învățătoare și au doi copii. O fată — Diana — de 6 ani și un băiat — Romulus — de 4 ani.

Imi povestește că dacă n-ar fi fost 23 August 1944, el n-ar fi putut să ajungă inginer. Întreaga lui situație de azi o datorează partidului și tuturor celor care au pus umărul la ridicarea edificiului socialismului în România.

Imi vorbește apoi de munca lui și a colectivului de la fabrica de cherestea din Arad. Ei se străduiesc să dea cherestea de bună calitate, contribuind astfel la desăvîrșirea construcției socialismului.

„Oamenii sint azi exigenți — subliniază el. — Au fost învățați de partid să trăiască bine și își ridică mereu pretențiile. Asta e foarte bine! Obligă la noi eforturi pentru o nouă treaptă către perfecționare”.

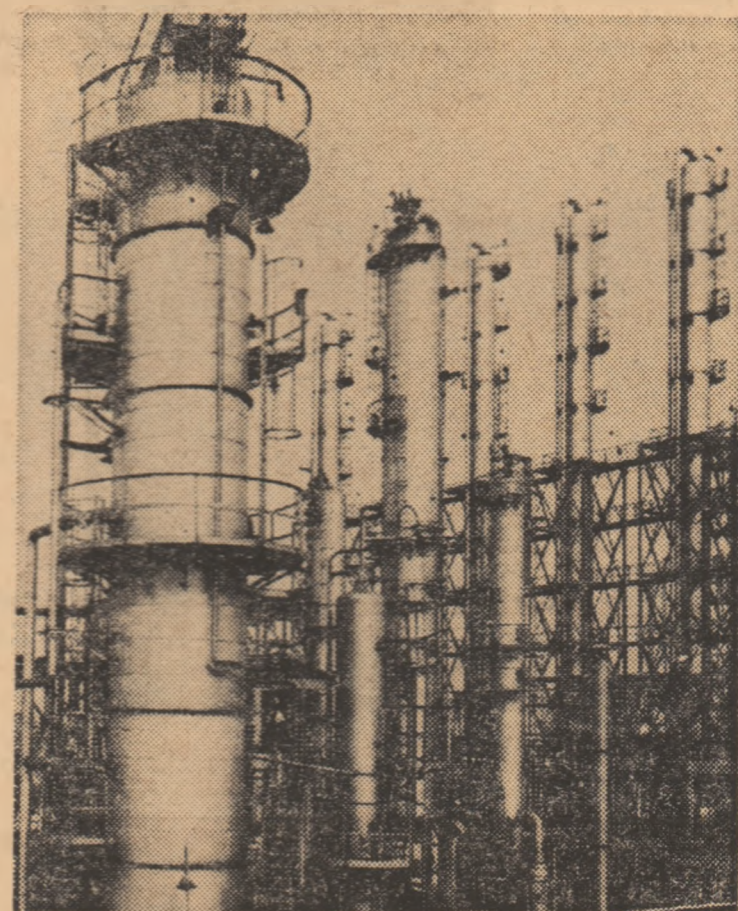
S-au împlinit vechi dorințe

Sandu Victor, șef de brigadă în cooperativa agricolă de producție din satul Meteleu, județul Buzău, L-am cunoscut și i-am vizitat gospodăria în anul acesta, cînd în numele redacției revistei „Albina” i-am înminat premiul întâi, pe care l-a cîștigat cu ocazia participării sale la concursul „12 snoave”. Are 3 copii. Georgeta a absolvit școala tehnică sanitară, Cornel a trecut în clasa a XII-a, iar Silvia a intrat la liceu.

El a împlinit de curînd 46 de ani. S-ar zice că se gîndește la bătrînețe, dar nu este așa. Urmează și el cursurile fără frecvență. A absolvit 8 clase. A fost coleg de clasă cu fiică-sa mai mică. În felul acesta își împlinește o veche dorință a sa, de a învăța carte. (În școala primară a luat mereu premiul I în 1933, cînd a terminat 4 clase primare, a dat examen la școala normală din Buzău și a reușit printre cei dintîi. Tată-său, însă, l-a retras, ca să-l țină pe lingă el, în gospodărie).

Li place mult să citească tot fe-

lul de cărți și reviste, în special din domeniul științei agrozootehnice. A participat la diferite concursuri, „cine știe, ne scrie”, luînd premii și mențiuni. Rezultatul strădanilor sale de a studia s-a văzut în producție. Brigada de legume condusă de el a obținut frumoase succese — fapt care i-a îndemnat pe cei din conducerea cooperativei să-l mute, în anul acesta, la o brigadă codoasă, „ca s-o aducă și pe aceea la lumină!”. Sintem de părere că metoda aceea nu-i tocmai justă, mai ales că noua brigadă este zootehnică și e mare deosebire între cultivarea gurilor și creșterea animalelor. Totuși, omul se străduiește și face față și în această muncă. Li urăm succes. Așa cum au crescut roșiile, varza și ardeii, să crească și animalele și păsările!

Rafinăria Brazi.

Amintirile unui învățător

Stam cu Zamfir Crăciunică, învățătorul, în grădina lui, sub cașii cu podoabe aurii, și torceam din caietul amintirilor. Uite, în toamna care vine, se împlinesc 35 de ani de cînd tot învață și învață copiii satului său de baștină. Il ascultam spunînd, nu fără amărăciune, cum și-a început cariera de învățător. Școala ca lumea nu avea; în sala de clasă, iarna, era prea frig; la cele câteva sute de elevi, numai 2—3 învățători; mobilier și material didactic puțin și improvizat. Elevii, cu trăistuțe în loc de ghiozdane, veneau în opinci sau desculți. (Darie al lui Zaharia Stancu nu este numai un erou de romane) de la

mari depărtări, să învețe, pe lingă altele, istoria făurită de bărbați cu brațe tari și geografie patriei scumpe.

Aici, în Satul Nou, unde s-a transferat de la școala veche din comuna Toparu, a dăscălit ani mulți un coleg al său: Petre Marinescu, astăzi pensionar. Școala acestuia funcționa în case închiriate. La toate cele patru clase, Petre Marinescu a predat singur. Ca în Ponoarele lui Nicolae Apostol, ca în Viișoara lui Domnu Trandafir. În 1948, învățătorul comunist Petre Marinescu, ajutat de țărani, și-a văzut vrsul împlinit: școala nouă, spațioasă, dotată cu tot ce i-a fost necesar să-și îndeplinească mi-

siunea de luminător, cum și-o îndeplinesc acum și învățătorul Zamfir Crăciunică, și ceilalți trei colegi ai săi de la școala din Satul Nou, comuna Toparu, județul Teleorman.

În comună, la școala generală, predau lecții 10 cadre didactice. În apropierea acestei școli s-a ridicat în anii noștri o mîndrețe de clădire: Căminul cultural. Sală mare de conferințe, spectacole și filme pentru săteni.

— Imi pare rău că nu mai sint atît de tînăr, zicea învățătorul Crăciunică, să mă pot bucura încă mulți ani de condițiile în care muncesc cadrele didactice azi.

RADU SANDU

Meritele președintelui

Radu Riciu din Drăgănești-Vlașca, n-a împlinit 40 de ani. Este președintele cooperativei agricole de producție. Îl întreb: ce a realizat în ultimii 25 de ani și imi răspunde cu modestie. A muncit și muncește în cooperativă. Se străduiește și, pe cît poate...

A început apoi să-mi spună că are 2 copii, ocolind, cu grijă, realizările obținute de el.

De la ceilalți membri ai cooperativei aflu, însă, că, datorită în primul rînd lui, cooperativa se află printre cele fruntașe în județ. El a crescut odată cu gospodăria. Izvorul bogăției drăgăneștenilor pornește de la cele 3890

hectare de teren agricol, de la miile de animale care aduc 40 la sută din venitul total al cooperativei, de la grădina de legume cu numeroasele sale solarii și sere. Președintele cunoaște întreaga gospodărie ca-n palmă. El se străduiește să asigure cooperativelor posibilitatea de a avea permanent de lucru. Anul trecut, nici o familie n-a avut mai puțin de 500 zile muncă. Unii au obținut chiar 1000—1500. Cu toate greută-

țile pricinuite de condițiile naturale neprielnice, valoarea zilei-muncă s-a ridicat la 24,50 lei.

Oamenii sint mîndri de președintele lor și povestesc că bunăstarea lor se datorește faptului că îndrumați de partid, au pornit pe drumul socialismului; se datorește hărniciei lor, dar și faptului că au un președinte harnic și iscusit, cu dragoste față de averea obștească.

Casă cu tot confortul

Deunăzi, ducîndu-mă în satul Adunații Copăceni, unde am fost cîndva învățător, m-am întîlnit cu unul dintre foștii mei elevi. Apropie și el 50 de ani! În clasele primare a învățat foarte bine, dar avînd părinți săraci, n-a putut să meargă mai departe la liceu sau la altă școală. Așa că a rămas la țară, să se ocupe cu plugăria. Rog pe cititorii să-mi îngăduie a relata întocmai un fragment din convorbirea pe care-am avut-o cu el.

— Spune-mi, Gheorghe, ce ai realizat în ultimii 25 de ani?

— În ce domeniu?

— În toate domeniile.

— Ca să vă dați seama ce am îndeplinit, haideți să-mi vedeți gospodăria.

— Unde locuiești?

— În gospodăria moștenită de la părinți, dar nu mai păstrez de la ei decît ograda. Incolo, totul e nou. Casa...

Casa are 4 odăi, cu lumină electrică, mobilă nouă. Casă cu tot confortul.

— Cînd ai construit-o? îl întreb, admirînd-o.

— Acum 8 ani.

— Din ce ai făcut-o? îl întreb din nou, vrînd să aflu dacă e din paie sau cărămidă.

El imi înțelege greșit întrebarea. Se roșește și-mi spune:

— Mai din zilele-muncă, mai din grădina de legume, de pe lotul ajutător, mai din altele, că astăzi, cine e harnic, nu se vaită de lipsă de lucru.

Nu departe de casă, se află un hambar, un șopron, un pătul mic și un grajd unde ține o vacă și un vițel. Curtea despărțită de casă printr-un gard de sîrmă împletită, este cultivată cu varză, roși, ardei. Acolo se găseau, odată, un pătul mare, căpîțele de fin și coceni, șira de paie. Imi amintesc că înainte Gheorghe avea doi cai frumoși. Le împletea coamele, îi pune la căruță și se ducea la nunți. Era mîndru de caii lui. Nu-l prea lăsa inima să intre cu ei în cooperativă. Îl întreb iarăși:

— Îți mai aduci aminte cum plimbai nunțile?

— Acuma e altă modă. Le plimbăm cu autoturismele! Tot cu mașinile ducem și produsele la piață.

— Ai și dumneata mașină?

— Încă nu mi-am luat. M-am scris să-mi iau una și aștept rîndul. Dar în sat sint destule. Ce să facă bieții oameni? Zimbește el, vorba ceea, la nevoie, mîninci și pui fripți!

Din lipsă de spațiu, mă opresc aci cu relatarea fragmentului din convorbirea noastră. Și cred că restul, cu privire la „alte domenii”, cum zice Gheorghe, e tot atît de edificator!

ȘERBAN NEDELCU

ALBINA 2

CU CELE MAI CURATE GÎNDURI

Fiecare an își are evenimentele sale. Fiecare an adună și așază în cronică țării fapte și învățăminte pentru noi și pentru cei ce ne vor urma. Dar, vorbind despre evenimente, putem spune, și o facem cu mândrie și adîncă satisfacție, că acest an 1969 va ocupa în marea carte a țării un loc cu totul deosebit.

1969 este anul celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și totodată anul marelui bilanț, după un sfert de veac de la biruința asupra cotropitorilor. Dar mai presus de toate, 1969 este anul în care încrederea, atașamentul și dragostea întregului popor față de partidul care ne călăuzește, față de conducătorii săi, față de secretarul general al Comitetului Central al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sint mai grăitoare ca oricînd. Pentru că nici o altă dovadă de dragoste n-ar putea fi exprimată mai cald și mai înălțător decît prin cuvintele de cel mai iubit fiu al poporului, revoluționar călît în anii de grea luptă ilegală, patriot și internaționalist înflăcărat, strîns legat de popor și de interesele oamenilor muncii. Întregul popor martor și participant activ la tot ce se înfăptuiește în această țară de 25 de ani încoace, manifestîndu-și satisfacția pentru modul profund democratic în care este chemat la conducerea treburilor publice, pentru marile prefaceri sociale, economice și culturale, dă glas entuziasmului, susține din adîncul inimii și cugetului ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția de secretar general al Comitetului Central al partidului.

Asistăm în acest an, în această vară, la cele mai grăitoare dovezi de caldă și sinceră dragoste față de conducătorul de partid și de stat. Ele se manifestă de-a lungul și de-a latul întregii țări, în toate județele, municipiile, orașele și satele. Expresie a unității și a coeziunii comuniștilor, a întregii națiuni în jurul partidului, conducerii sale, toate conferințele județene, întregul partid, au aprobat pe deplin Tezele și proiectul de Directive, au hotărît să susțină reelegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului. Această unanimă aprobare se bizuie pe înțelepciunea cu care conducătorii de partid și de stat cirmuiesc destinele poporului, înțelepciune care trezește în oameni sentimentul demnității, al siguranței și, o dată cu acestea, cel al răspunderii fiecăruia pentru tot ce se va face în viitor.

Am urmărit prin presă entuziasmul cu care cetățenii patriei au primit pe conducătorii de partid și de stat în județele vizitate. Constanta zilelor noastre, străvechiul și veșnic tinărul Cluj, Maramureșul cu vechi tradiții în ale mineritului, Bihorul, ținut al Crișurilor, Aradul, Argeșul cu noua sa platformă industrială și cu vestitele livezi și podgorii, Dimbovița cu legendara Tîrgoviște. Pretutindeni, același entuziasm, aceeași dragoste, aceleași sentimente de mîndrie, aceleași mulțumiri și urări de viață lungă conducătorilor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru binele întregului popor. La Pitești, unde zilele trecute a ieșit pe poarta uzinelor de autoturisme „Dacia 1100” cu numărul 10 000, secretarul general al Comitetului Central a subliniat în cuvîntarea sa eforturile mari făcute de partid și de stat pentru industrializarea țării. „Piteștiul, a spus secretarul general al Comitetului Central — este din acest punct de vedere un exemplu — dar nu numai Piteștiul, în toate colțurile țării în anii socialismului au fost create mii de întreprinderi. În cei 25 de ani de la eliberarea patriei, în cei 20 de ani de construcție socialistă, România s-a transformat dintr-o țară înapoiată din punct de vedere industrial și agricol într-o țară cu o puternică industrie, cu o agricultură înfloritoare, în care viața poporului este tot mai îmbelșugată, tot mai frumoasă”.

O privire pe harta nouă a țării confirmă pe deplin un peisaj în neîncetată prefacere — centre industriale noi, cu așezări întinse sau construite din temelii, cu sate modernizate, fenomen ce decurge din politica chibzuită a partidului, din afirmarea tot mai mult a omului în societate, participarea sa nelimitată la crearea de bunuri materiale și spirituale, la conducerea treburilor obștești. De aici înălțătoarele manifestări de dragoste, încrederea nelămurită pe care întreg poporul o nutrește față de conducătorii săi iubiți. De aici angajamentele entuziaste luate în dezbaterile documentelor pentru Congres, asigurare dată că fiecare se consideră îndatorat și angajat să dea viață prevederilor. De aici cele mai curate gînduri, cea mai curată dragoste a fiecărui cetățean din patria noastră pentru conducătorul de partid și de stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

CL. MUNTEANU

● PĂTRAR DE VEAC ●

ÎNNOIRI

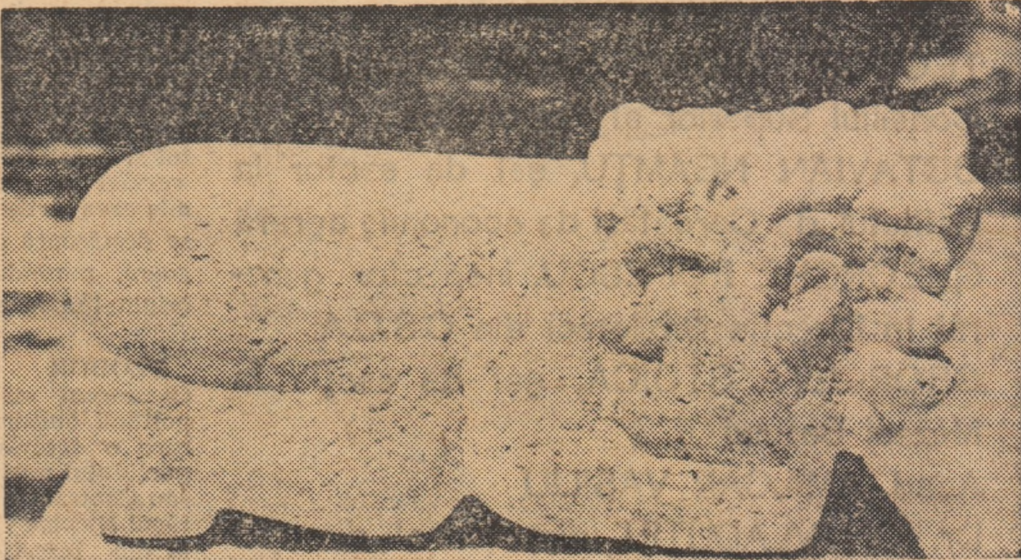
Nu se poate să nu vă aduceți a-minte de iarmaroacele copilăriei, de tîrgurile săptămînale, ținute în comune mai răsărite și anunțate în calendare. Unii oaspeți soseau încă de cu seara, alții se îndreptau încă la drum, noaptea, dar dimineața panorama multicoloră era încheșată. Găseai de toate în aceste tîrguri mult așteptate, aveai la ce să caști gura și aveai ce să vezi și să auzi. Lume din toate părțile, porturi și jocuri din sate îndepărtate. Se vindeau bucate, vite, porci, pănură, postav, pinză înălbită, velințe, pături, întilnei mo-vile de oale și vase, donițe și ciubare, nu lipseau nici uneltele simple ale țăranelor. Și mai apăreau inevitabilele parcuri distractive cu diverse atracții tipate asurzitor, toate fiind „nemaivăzute” sau „nemaiauzite”. Se-nșirau apoi barăcele la rînd: cu ață, panglici, stambă, încălțăminte, haine de-a gata, văsărie, așa cum nu lipsea, să-i zicem, sectorul tîmplărie cu paturi, dulapuri, din scîndură feștită violent. Un caleidoscop pe care memoria copilăriei, credincioasă unor amintiri și învățată de acum să-și descifreze înțelesuri, mi le aduce cu tot vacarmul sonor, cu cromatica uluitoare, iarăși dinainte.

Fiindcă am fost foarte atent, în ultimii ani, la metamorfoza tîrgurilor de țară, pentru mine însemnînd un fin și exact seismograf al unor mutații. Așa mi s-a întîmplat în Rîciu, în Band, în Toldal și-n alte locuri de pe Mureș, celebre odată prin aceste impestrițări periodice, ce se numeau în fond schimb de mărfuri. Și se cheamă și astăzi la fel, dar arată mult schimbat, nu mai recunosc într-insul „iarmarocul”. Și nu văd barăcele, tărăbile cu unele mărfuri și înțeleg perfect, cum s-ar spune, pe viu, că o anume latură a vieții a intrat sub altă zodie. La țară, pentru rurali, e o formulă demoda-

tă, de mult ieșită din practica zilei. E vorba de exigențele satului contemporan, e vorba de dispariția unor anacronisme.

Nu se mai cumpără mobilă, îmbrăcăminte, încălțăminte și alte obiecte de uz casnic de durată din tîrg, nu numai fiindcă mobila aceea nu-i mai convine miresei satului de azi, nu numai fiindcă hainele, bocancii erau de proastă calitate și oribil confecționate, ci firesc, pentru că dimensiunile social-economice modificîndu-se, au adus și-n sat schimbul civilizată, așa zice, modern, a adus magazinul universal. Casa țărănească vrea azi în interior somiere și oglindă, dulapuri în trei uși, sobă de gătît, alături de elementele decorative de tradiție. Tinărul vrea un pantof frumos, haine pe măsura umerilor, e nevoie de croitor, de meșteșugar, de complexe de servire de acest gen. În inventarul casnic intră produse ce nu se găseau prin iarmaroace, căci ele, dacă mă gîndesc, acum, scriind o filă la cronică sfertului de veac, iarmaroacele, aparțineau altei lumi. În sat se cumpără lustre, mașini de spălat, aspiratoare electrice, frigidere. Iată că viața s-a complicat, cerințele au sporit, exigențele au alt nivel decît în vremea cînd gospodăria rurală se mulțumea cu perimetrul unui iarmaroc. Erau frumoase și citim cu plăcere în paginile clasicele noastre despre ele, le-am înfîlțit și noi, generația de mijloc, dar nu-și mai au rost. Satul s-a orientat, condus de busola partidului sigură și înțeleaptă, spre un trai civilizată, în toate ale sale. Poate accepta, în anii noștri, numai elemente constituind acest trai. Magazin, prin urmare, cofetărie, brutărie, textile, electro-tehnice, ceea ce sună în urechi a urban. Și așa este.

ȘTEFAN LUCA

NICĂ PETRE — Cariatidă

CARTE

Sinziana

Pop:

Serenadă

la

trompetă

Din experiența noastră de cititori știm că sînt cărți care se impun exigențelor noastre lucide și că sînt altele, care, impunîndu-se acelorăși exigențe, se strecoară mai departe, undeva, lîngă inimă, lîngă sufletul nostru, într-un colțisor care păstrează, pînă la sfîrșit, nevoia de candoare, nevoia de intransigență, nevoia de vis. Și poate acest vis pe care îl simțim necesar nu e decît candoarea și intransigența unei vîrste, peste care am trecut și pe care o regretăm, și de aceea, cînd o întîlnim, fie și numai într-o carte, o iubim, iubind și slova scrisă care ne-o amintește...

Serenada singuratică a Sinzianei Pop se înalță lîngă balcoanele adolescenței noastre și ale adolescenței ei, vorbindu-ne de absolutul tinereții, un absolut în acțiune, care judecă și pedepsește, după legi proprii, dar nu mai puțin ideale, uritul vieții, uritul oamenilor. Condiția etică a personajului principal cu părul roșu și un nume ciudat (Pinella) este foarte aproape de condiția estetică, într-atît eroina este copleșită de adolescență, frumusețea vîrstei e frumusețea personajului. Sensibilă și independentă, deschisă spre lumină și spre puritate, impertinentă și timidă, generoasă și răzburătoare, Pinella descoperă binele cu surpriză și fericire, descoperă, cu oroare și revoltă, răul. Are instinctul prețios al trecerii dincolo de aparențe și mai are — din neputința de a acționa în concret — capacitatea de a trăi imaginat răfuielile sale, frumoasele și absolutele sale răzburări, care restabilesc ordinea, ordinea ideală.

Adolescența ei este o adolescență modernă, departe de reveriile pasive ale bunicilor noștri, este ofensivă și ironică, decentă pînă la spaima de ridicol, îmbrăcîndu-și în tot felul de reacții curioase emoțiile copleșitoare, într-un refuz mîndru de a-și etala sensibilitatea.

Suferind „pentru că oamenii nu sînt lăsați să facă ce vor”, pentru că Muter și Manana au fost strivite de agresive convenții stupide. Pinella se eliberează prin suferință de sub imperiul acestor convenții, descoperindu-le meschinăria și abjecția și condamîndu-le, ca o fată de 15 ani, la pedeapsa capitală. Visul e cel care îi implinește justiția, în spațiul visului ea zboară peste oraș, purtată de un cal, copitele lui de rubin îl lovesc mortal pe Comandant, autorul moral al crimelor înfăptuite asupra lui Muter și a Mananei.

Cartea aceasta are farmecul personajului ei, un farmec lent și amuzant, contradictoriu și impalpabil. Faptele, cele reale sau treale, plutesc într-o atmosferă specială, colorată de prezențe bizare, bande de derbedei sufletești, pianiste stupide, educatoare nemțite și cabaline, puștani înțelepți în pantaloni scurți, cai zburători și călugărițe libine. Comentariul personajului și al autoarei corectează uritul chipurilor sau le subliniază frumusețea, delimitînd astfel universul dorit de această vîrstă absolută a omului. Este o dorință de care, la lectură, sîntem contaminați.

MARILENA VULPE

PLASTICĂ

EXPOZIȚIA

NICĂ PETRE

După ce s-a manifestat mai mulți ani ca grafician — în care calitate a apărut uneori și în paginile „Albinei” — Nică Petre schimbă lăcușul hirtiei cu asperitatea blocului de piatră. revenind la adevărata sa vocație și prezentîndu-se astfel publicului la prima sa expoziție personală.

„A desena? Să închizi cu o linie un sentiment. A ciopli? Să eliberezi gînduri”, mărturisește artistul în catalogul expoziției. În înfruntarea cu duritatea rocii, gîndurile lui Nică Petre s-au materializat sub forma unor cariatide, cum le intitulază — cu

modestie — autorul.

Apropiindu-ne de cele aproximativ douăzeci de piese expuse în sala Măgheru, constatăm însă că nu e vorba de simple elemente arhitecturale ci de rodul unei frămîntări intense a sculptorului asupra destinului uman, de o vizlune modernă asupra „nobilei pedepse a cariatidelor antice de a fi apăsat de frumusețe”.

La această expoziție de început de drum Nică Petre vădește de pe acum o certă maturitate artistică, ceea ce i-a adus un binemeritat succes. Le așteptăm pe cele viitoare!

VL. P.

ALBINA

BADEA COSTEL

Panou decorativ (detaliu)

PARTICIPANȚI LA MASA ROTUNDĂ A REVISTEI „ALBINA“

- 1 ION BANUȚA, scriitor
- 2 TEODOR GHEORGHIU, șef de secție, revista „Îndrumătorul Cultural“
- 3 EMIL IORDACHESCU, director adjunct al Direcției pentru răspândirea cunoștințelor culturale - științifice
- 4 TEODOR MARIAN, director general în Consiliul Superior al Agriculturii
- 5 OCTAVIAN NEAMȚU, șef de sector la Institutul de Cercetări de economie agrară
- 6 GHEORGHE POPESCU, inspector general în Direcția Bibliotecii din C.S.C.A
- 7 GEORGETA STOICA, șef de secție la Muzeul Satului
- 8 Acad. AMILCAR VASILIU
- 9 Dr. ION VLADUȚIU, director al Direcției Așezăminte Culturale din C.S.C.A.

REDAȚIA: Cum apreciați rolul și perspectivele Așezămintelor culturale în viața spirituală a satelor noastre?

ION VLADUȚIU: Ridicarea continuă a vieții spirituale, sub toate laturile ei, constituie una din preocupările majore ale așezămintelor culturale în această etapă. În acest scop se urmărește atât valorificarea celor mai bune tradiții ale popoului nostru, cât și realizarea pătrunderii valorii culturii naționale și universale în rîndul populației de la sate contribuind astfel la ridicarea conștiinței socialiste a masei largi a oamenilor muncii. Spiritul de inițiativă ce se manifestă cu din ce în ce mai multă pregnanță în viața culturală a județelor noastre găsește un cîmp vast de realizare și din cadrul așezămintelor culturale. Punînd accentul pe o activitate culturală diferențiată care să răspundă cerințelor spirituale a fiecărei colectivități, să evidențieze cu mai multă fermitate tradițiile ei valoroase, antrenînd

Dr. ION VLADUȚIU

un mare număr de oameni la dezvoltarea creației populare în diferitele ei domenii, antrenînd intelectualitatea în acțiunile culturale, căminele culturale, bibliotecile, contribuie activ la dezvoltarea vieții spirituale a satului. Aș mai adăuga faptul că, datorită sprijinului comitetelor județene de cultură și artă, o seamă de cămine culturale sînt în măsură, ca în baza unor investigații științifice îndeplinite de comi-

tetele județene să cunoască mai în profunzime cerințele spirituale ale populației din așezămintele respective. Se întreprind asemenea cercetări în mai multe județe ale țării - Cluj, Bacău, Neamț, Brașov, Prahova etc. Aș sublinia, de asemenea, faptul că acțiunile așezămintelor culturale de pe raza comunei sînt realizate în cadrul unei coordonări efectuate de căminul cultural comunal. El este un element activ al procesului contemporan de făurire a vieții moderne în lumea satului, al procesului de formare a omului de azi potrivit cerințelor societății noastre socialiste. Așadar, prefacerile profunde care se petrec în satele noastre se răsfrîng cu putere și pe planul circulației bunurilor culturale, și în ultimă instanță în întreaga viață spirituală a satului românesc contemporan. Aș mai vorbi de asemenea, despre creatorul popular. Noi sîntem poate printre puținele țări, aș spune din Europa, în care creația populară se manifestă cu atîta vigoare și cu atîta amplitudine, continuitate și permanență! Circulația valorilor spirituale se produce azi pe un plan amplu, atît în lumea satului cit și a orașului, determinînd o creștere calitativă generală. Noi azi preconizăm cluburi, activități de cerc și universități populare la sate, ceea ce corespunde necesităților reale, ale consumatorului de bunuri spirituale.

Potențialul cultural-artistic al satului românesc contemporan constituie, de asemenea, obiectivul activității așezămintelor culturale. Sînt bine cunoscute acțiunile întreprinse în vederea stimulării și dezvoltării mișcării artistice de amatori. Aș menționa numai că în acest an, în cinstea Congresului al X-lea al partidului și a celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei, mișcarea artistică de amatori se desfășoară cu deosebită vigoare, punîndu-se în valoare originalitatea și autenticitatea

TEODOR GHEORGHIU: Caracterul științific-realist al politicii culturale actuale pe care o datorăm în întregime partidului nostru, Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, rezultă din înseși măsurile luate pentru promovarea artei, științei și culturii popoului întreg. În procesul vieții culturale a satului, prezența creatoare a țăranelor, în sensul propriu seale educației, nu se rezumă numai la calitatea de consumator. Asociînd virtuțile lui spirituale și practice condițiilor create în societatea socialistă, cultura satului beneficiază atît de sprijinul interior, al sateanului, cit și de cel exterior, al formelor de organizare și stimulare. Socialismul constituie toamă cadrul social cel mai bun pentru activizarea tuturor forțelor creatoare. Problema este a modulului în care se intervine, întemeiat pe cunoașterea relațiilor și cerințelor obiective. Cred că și prin presă, prin revista Albina, și prin toate

creației populare românești.

Sînt în curs de desfășurare Concursul al IX-lea al formațiilor artistice de amatori muzicale și coregrafice, primul Festival republican al cineaștilor amatori, Concursul cercurilor și cenaclurilor literare, expozițiile republicane de artă populară, de artă plastică, de foto amatori. Se fac pregătiri intense pentru Festivalul și concursul internațional de folclor ce va avea loc între 26 august - 4 septembrie și care se bucură de un larg interes în întreaga lume. Legat de aceasta aș adăuga că formațiile artistice de amatori se bucură de o prețuire și prestigiu și peste hotare; în acest an aproape patruzeci de asemenea formații au dus faima folclorului românesc. Azi avem peste un milion de artiști amatori care își dedică timpul liber diverselor genuri ale creației. În viața județelor, manifestările artistice au luat o mare amploare și tendința spre care trebuie să mergem este de a dezvolta viața artistică, viața cultural-educativă în județ, în zone, renunțînd la o serie de forme de activitate care s-au învechit. Concursurile republicane își vor găsi forme noi de exprimare în cadrul mișcării artistice de amatori. Vom organiza o seamă de concursuri de însemnătate națională, pe genuri, în acele zone unde tradiția e mai puternică, în care tradiția s-a manifestat mai cu vigoare.

Noi avem în proiect și dezbatem de cîțva timp ideea **asociațiilor**, adică un sistem nou de a așeza căminele pe bază de asociație, cu membri cotizanți, în cadrul unei adunări generale care să confere, să hotărască, să participe activ la toate formele de activitate. Va trebui să găsim forma intermediară, cea mai adecvată de existență practică și continuă, eficientă pentru viața acestor asociații... Vom ajunge astfel la stimularea și a altor factori care să întărească simțul de răspundere și participarea tuturor artiștilor amatori...

TEODOR GHEORGHIU

forțele de influențare, inclusiv prin cooperativa agricolă din comună, prin școală, prin dispensar, prin căminul cultural care coordonează toate aceste instituții pe planul contribuției lor culturale. va trebui să aducem la tribuna căminului, mai mult ca pînă acum, toți factorii de cultură: scriitorii, savanții, oamenii de artă, specialiștii cu un larg orizont în domeniul economic etc... Postura de consumator al sateanului trebuie înțeleasă la cel mai înalt nivel.

REDAȚIA: Acumulările culturale și științifice au determinat un salt calitativ în conștiința oamenilor. Cum se reflectă aceasta în cadrul vieții sătești?

OCTAVIAN NEAMȚU: Lumea satelor înseamnă astăzi nu numai țărani cooperatori ci și foarte mulți intelectuali de foarte multe specialități, ingineri, agronomi, medici, zootehnicieni, profesori, învățători, administrație, activiști. Această lume are nu numai sarcini diferite de îndeplinit ci și nenumărate posibilități și condiții de manifestare și

afirmare. Un rol important îl are aici și căminul cultural care trebuie să devină un cadru mai amplu pentru activitatea extraprofesională. Problema se pune în două feluri: căminul oferă un cadru de manifestare care cere o participare a fiecărui ins cit și a colectivului care, la rîndul lui, primește rodul cultural, artistic, științific al acestei parti-

„Luăm puțin din cer și puțin din floare puțin din ouget și puțin din chin, puțin din credință și puțin din necredință, și umplem cuvintele cu măduve vechi“, spunea odată undeva Arghezi, iubitorul fără seamăn al folclorului românesc.

Iată, stimați și iubii tovarăși, participanți la această masă rotundă, rotundă și nu altă în anul XXV al eliberării României de jugul fascist, un nou prilej al „Albinei“ noastre în mereu eternul ei zbor din floare în floare, suind în fiecare cîte puțin spre a cucernectarul inimaginabil, dîndu-ne într-un amît fel, extrem de concentrat universul satului românesc în acest Iulie 1969, în Ajunul Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român. Drumul de glorie inedită, străbătut de noi într-un interval, istoricește extrem de scurt, în care de la caii cu potcoave de argint ai basmelor noastre, de la plugul Bădica Traian la caii de fier, năzdrăva foarte, cu medalii de aur la git, la combinate mai mult decît complicate care seceră, trîieră, adună roadele în saci mai abilit de furnica nu a lui La Fontaine, pe acest drum al nemărginirii care n-are cu o anumită gîcenie preconceptută nici în clin, nici în mîncă.

Pe scenă, ori în scaunul spectatorului...

OCTAVIAN NEAMȚU

cipării... Țăranii de azi știu să umble cu tractorul și cu mașinile agricole, ca și cum s-ar fi născut pe ele. E un aspect, modernitatea țăranilor de azi, care este deprimant cu toate formele noi, tehnice și mecanice, de care trebuie să ținem seama. Să nu uităm cit de mare a devenit numărul tinerilor cu pregătire școlară de toate categoriile. Să nu uităm că **navetismul** are marele aspect pozitiv că îl pune pe satean într-o permanentă circulație și contact cu industria. Aproape nu mai găsim satean care să nu vină în contact cu această zonă a vieții moderne pe care o primește cu liniste și o rezolvă cu competență și activ... Schimbările în lumea satului, determinate de aceste acumulări culturale și de știință, nu sînt numai la generațiile de mijloc sau de tineret: acestea au înriurirea lor și asupra generațiilor adulte, pentru că și cei de 60, de 70 de ani trăiesc în această ambianță. Îndrăznesc să afirm că în modul cel mai evident mutațiile sociale și de cultură se văd tocmai în lumea satelor, mai mult decît a orașelor, pentru că au fost foarte receptivi țăranii la toate schim-

REDAȚIA: Cum apreciați ascensiunea noastră?

Acad. AMILCAR VASILIU: Proiectul de Directive și Tezele apropiatului Congres al P.C.R. clarifică și dau puternice îmbolduri specialiștilor chemați să ridice producția agricolă la nivelul cel mai înalt. Într-un sfert de secol, de cînd ne conduce Partidul Comunist Român, agricultura noastră a trecut impetuos de la plugul în parte de lemn la tractor, de la seceră de mină la combină și de la coasă la cositoare, s-au mecanizat principalele și grelele munci fizice, s-au extins chimizarea și irigația tot atîtea mijloace moderne prin care vor ajunge la recoltă din ce în ce mai mari și mai sigure. S-a profilat și se dezvoltă un vădit curent industrializant în agricultură.

Cerealele care sînt baza ali-

bările produs de veac.

ION VLADUȚIU: văr, nivelul general al populației lor, a atins a dezvoltare în orice. Îmbrăoșă a activității re a valorilor onale, cu sarcinile a valorilor o trebuie să rebru dialectic, serie de măsurizatorice camente spre viziuni și conde de activitate.

GEORGETA STOICA: s-au făcut, în greșeli care Persoanele cu aceste sectoare cumoseătoare cului, să știe în care tredez lătare a abilități după acVă dau un s în materie de Rădăuți serviciare a impus de casă și un nu avea nimic (ie, plan care la condițiile tului, ale zone țăranul face o seî pină jos, practică, scurt pezii. În plan reșul nu avea nemaicorespun voi reale. În are, lingă E sâtenii au fost să-și conceapă lor locuințe, în cesități, au și practice sol și estetice, în arhitecturală

REDAȚIA: Cum apreciați ascensiunea noastră?

AMILCAR VASILIU: mentației, vor mai departe urcînd, în nou 1975, la 17,5-18 ne de produse satisface cele năzuințe de se vor adăuga

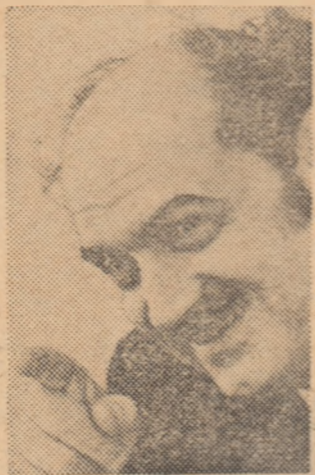

SATUL ROMÂNESC CONTEMPORAN

tr-un cămin cultural, la o nuntă, ori la o petrecere, dansul strămoșesc, cîntecul lui Barbu Lăutaru se transformă într-o artă desăvîrșită ce atinge o valoare neîntîlnită pînă acum pe aceste meleaguri. Apoi cartea, filmul, muzica, pictura, știința etc., etc. aruncate cu dichis și înțeleaptă socotelă în inimile și mințile noastre s-au desfășurat aici și peste hotare aducîndu-ne premii și aplauze în Roma, Paris, Londra, Moscova, New-York, în America, la Efes, Cairo...

Dezvoltarea fără precedent a potențialului artistic cultural al satului românesc contemporan, acumulările de ordin științific în cadrul vieții rurale, eficiența mijloacelor de răspîndire, contribuția oamenilor de știință la popularizarea problemelor culturale-științifice, formarea unei concepții materialist-dialectice în rîndurile maselor, modalitățile de reînviere și valorificare a centrelor de tradiție a meșteșugurilor populare sînt tot aștea izbînzii ale luptei poporului român obținute cu trudă și entuziasm, expuse din nou în pervazul larg al libertății societății noastre. Anul XXV este un bilanț, un cîștig în un indemn de urcuș colosal pe noi trepte. Iată, foarte sumar, o schiță, un cadru în care s-ar putea desfășura discuțiile noastre această masă căreia, cu acordul d-voastră, i-am zis rotundă.

ION BANUȚA

ION BANUȚA: La sat se mai dezvoltă în paralel și biblioteca personală care reprezintă de fapt performanța omului, a familiei, pentru un anumit gen de carte sau gen literar. Personal am văzut a-

semenea bibliotecă atît în casele țaranilor cit și în casele intelectualilor de la sate. E de fapt rodul unei educații pentru lectură căpătat desigur în frecventarea bibliotecii și a standurilor cu cărți...

REDACTIA: Circulația cărții în mediul sătesc respectă cerințele cititorilor?

GHEORGHE POPESCU: Transformările petrecute în viața satului, a poporului, în cei 25 de ani de la eliberare, privesc și problema cărții, a bibliotecilor, a lecturii, a formelor de propagandă pentru citit. În țara noastră se tipăresc aproximativ 3000 de titluri anuale de către editurile specializate (nu am în vedere editurile departamentale). Noi reușim în momentul de față să achiziționăm pentru multe biblioteci românele, circa 25-30 la sută din totalul titlurilor respective. Este o performanță. S-a ajuns, pe cap de locuitor la sate, să fie asigurate cîte două cărți, în timp ce în unele țări cu tradiție editorială bibliotecile publice asigură abia cîte un volum fiecărui locuitor din mediul rural. Circulă anual în lumea satu-

lui românesc, prin bibliotecile comunale, circa 21 de milioane de cărți. Cititori la bi-

GHEORGHE POPESCU

bliotecă sînt în general 30 la sută din populația satelor, ceea ce este semnificativ. În cadrul statisticilor UNESCO

REDACTIA: Ce probleme ridică azi valorificarea elementelor artei populare?

GEORGETA STOICA: În legătură cu satul calitativ produs în ultimul sfert de veac, problema se pune în mod diferit în privința artei populare. Noi pornim de la o creație autentică, de o valoare extraordinară, pe care trebuie nu numai să o menținem, dar și să o ridicăm pe culmi mai înalte. A o menține așa cum a fost nu este posibil, pentru că ea a fost creată și legată de un anumit mod de viață și atunci este firesc să se schimbe și creația populară. Ce avem de făcut în această situație? Să valorificăm în mod creator tot ceea ce au realizat țărani în trecut. Această valorificare se desfășoară pe două planuri: pe un plan la sat, care merge mai mult pe continuarea tradiției și de adaptare a unor obiecte la noile condiții de viață și pe al doilea plan reprezintă valorificarea pe linia artiștilor

profesioniști de la oraș, care preiau de la obiectele pe care le vîd la muzee sau la sate unele elemente și creează obiecte noi, utile vieții contemporane. Valorificarea, ca să aibă durabilitate, trebuie să fie creatoare... Am avut o perioadă de căutare, de reținere a acelor obiecte care se potrivesc vieții în evoluția ei, în formele ei moderne. Schimbarea materialelor de construcție ale unei zone, folosindu-se de pildă cărămida în loc de lemn, a dus la schimbări atît în arhitectură cit și în organizarea și decorarea interiorului. Unele piese și obiecte nu s-au mai armonizat, altele din contra, cum sînt scoarțele, macatele, mobilierul țărănesc, unele vase de ceramică, au continuat și vor continua să existe datorită adaptării lor cu linia și atmosfera casei moderne, cu camerele avînd funcții deosebite.

REDACTIA: Cum apreciați formele activității de popularizare a științei la sate?

EMIL IORDĂCHESCU: În principiu, nu ne putem plînge de lipsa fanteziei atunci cînd e vorba de formele activității de popularizare la sate. Raportele, unele articole din ziare și evidențele activității noastre culturale înșiră — cînd ajunge la acest capitol, — o mare diversitate de activități care începe cu expunerile simple de tipul conferinței, trec prin serile de calcul, călătoriile pe hartă, experiențele științifice și sfîrșesc cu simpoziunile, acțiunile brigăzilor științifice și consultațiile științifice. În practică însă, experiența ne arată că forma universal practică este conținutul și — de ce să nu recunoaștem? — de multe ori conferința slab pregătită. Celelalte forme — în afara acțiunilor brigăzilor științifice — rîmîn „rara avis”.

EMIL IORDACHESCU

Pe de altă parte, trebuie să extindem — cred — acele forme noi, apărute în practica activității culturale — care sînt mai eficiente. Investigații sociologice întreprinse în numeroase județe ale țării (Olt, Argeș, Bacău, Galați,

țara noastră se situează printre țările fruntașe în privința numărului de cititori. Lecturii, ca element permanent de educație, va trebui să i se acorde însă o atenție și o preocupare mai mare. Organizațiile de tineret nu sprijină încă suficient la sat răspunderea cărții, după cum cadrele didactice nu ajută decît în parte problema lecturii pentru populația din afara școlii... Cititorii satelor sînt în general interesați de cartea beletristică și nu ar fi rău dacă s-ar înmulți contactele directe dintre scriitor și cititor sătean. În folosul ambilor. În afara Lunii cărții la sate, creatorii de literatură, scriitorii, vin destul de rar la sat unde oamenii sînt dornici să-i cunoască și să stea de vorbă. Mă întreb de ce nu s-ar putea realiza o discuție a scriitorului cu cititorii chiar pe un manuscris, de pildă a unui roman care privește viața sătească? ... Cartea care circulă cel mai mult este sintetică, mai subțire, mai concentrată. Statisticile menționează în anul 1938 circa 2000 de biblioteci sătești cu o medie de 300 volume fiecare. Azi o bibliotecă are în jurul 10000 volume și fiecare comună se mîndrește cu un local propriu de bibliotecă, cu o sală de lectură.

ION BANUȚA: În cadrul tirgurilor sătești se întîlnesc variate producții de artă populară, unele autentice, altele de diverse interpretări. Care e situația meșterilor țărani?

GEORGETA STOICA: E momentul să se creeze un statut special al acestor creatori populari. Ei nu trebuie să fie considerați niște negustori care fac obiecte să le vîndă, ci să fie considerați ca niște artiști cărora să li se pună la dispoziție materiale de lucru și să li se asigure condițiunile necesare continuării și înfloririi meșteșugului respectiv. Lemnarul să aibă lemnul coresponsabil, un olar zmalțuri și lemne pentru cuptor, etc. etc. Cei care se ocupă de îndrumarea creației artistice de la sat vor trebui să se ocupe și să susțină și să se ocupe și de asigurarea condițiilor optime materiale pentru creatorul care dă în fond opere de artă populară. Căminele culturale, casele județene de creație, comitetele de cultură și artă pe județ vor trebui să se ocupe direct de toți acești creatori și meșteșugari

croscop. Rezultatelor acestor activități sînt promițătoare; ele demonstrează necesitatea și utilitatea înființării în comunele care dispun de posibilități a unor astfel de forme, urmărind și sprijinind îndeaproape de către comitetele de cultură și artă.

În sfîrșit, va trebui să introducem pe scară mai largă obișnuința de a folosi imaginea și sunetul imprimat cu orice prilej atunci cînd e vorba de popularizare la sate. Filmul științific de popularizare este foarte puțin folosit. S-a afirmat uneori că brigăzile științifice ar fi „îmbrățișate”. Eu nu sînt de această părere. Experiența arată însă că în acele locuri în care brigăzile științifice sînt bine organizate, stabile pe anumite comune și sate, înarmate cu aparatura și materialul intuitiv necesar, ele dau rezultate excelente. O demonstrează și experiența microcaravanelor științifice (un microbuz dotat cu instrumente de observare astronomică, aparat de proiecție, expoziții științifice etc.) care au apărut în unele județe.

ALBINA

acest pătrar

ION BANUȚA: Într-adeul de cultură lumea satei o asemenea mai accepea armoniile promovării tradițiilor de penetrare și elevare, e un echilibru îndrind într-o practice-organizația actuală a unei moderne

GEORGETA STOICA

te agroalimentare, ca și cele de valoare obținute de la creșterea animalelor. La progresul ascendent al

REDACTIA: Care sînt datele actuale în privința răspîndirii științei agricole în lumea satelor noastre?

TEODOR MARIAN: Există în țara noastră o vastă rețea de cercetare științifică agricolă, cu o coordonare centralizată, în condiții materiale de lucru dintre cele mai bune. A fost dezvoltat Institutul central de cercetări agricole care coordonează munca a 13 institute de cercetări, repartizate pe întreg teritoriul țării, 36 stațiuni experimentale și peste 100 puncte de sprijin. La dispoziția cercetătorilor stau în prezent mijloace materiale în valoare de sute de milioane de lei, o suprafață de circa 80000 hectare teren agricol. Această bază materială în continuă creștere este folosită de un activ de circa 1200 cercetători, doctori în științe și academicieni, cadre care au asigurat colaborarea cu peste 10000 ingineri din unitățile de producție.

TEODOR MARIAN

cunoaște agricultura „cîștigă” cu participarea a cîtorva milioane de țărani, începînd din faza pe unitate pînă la faza pe țară. Presa, și de asemenea revista Albina este chemată să oglindească și aceste acțiuni ale noastre care se înscriu în măsurile de sprijini și stimularea științei și cultura în satul românesc contemporan... Țara noastră beneficiază de o organizare deosebită a învățămîntului agro-zootehnic de masă, lucru subliniat și de oaspeții străini specialiști în agricultură. Nu există în nici o altă țară o formă tot atît de extinsă a acestui gen de învățămînt cum este la noi. Prin sistemul nostru, organizat în 1962, fiecare țaran a trecut printr-o formă de școlarizare agricolă. Desigur sistemul este în perfecționare. De la ciclul de trei ani, noi am trecut la ciclul de patru ani, destinat celor care s-au evidențiat, organizat pe anumite probleme, mai speciale...

MASĂ ROTUNDĂ REALIZATĂ DE BARUȚU T. ARGHEZI ȘI OVIDIU MARALOIU

agricul-

și pe de frunte. În anul 1971-1972, milioane de țărani vor fi mai exigenți și din ce

Noaptea dinspre ziuă este un roman al nopților grele din anul 1944, adică dinainte de 23 August. Minerii unei mine de mangan din nordul țării nu vor să dea minereu pentru fabricile de armament ale Wer-machtului. Și astfel se declanșează o luptă grea, surdă, subterană între ei și cei ce le cereau minereu, spumegînd de furie că pierd războiul. Fragmentul de mai jos prezintă o „noapte a pregătirilor“.

O noapte a așteptării

Fumau tutun negru, greu mirositor și băteau niște cărți de joc vechi, slinoase, la lumina puțină a lămpii cu gaz atîrnată de grindă, mai către fe-reastră. Gazda improvizase un abajur din hîrtie de ziar, osîtel ca lumina să se răsfrîngă asupra mesei, să se vadă cărțile jucate.

Jucătorii, patru la număr, erau îmbrăcați în straie cu care intrau în mină, niște surtuțe peticite, și încinși pe deasupra cu niște curele late tin-tuite cu nasturi de alamă. Asemenea curele nu purta nimeni în ținutul mun-ților afară de minieri. Erau un semn al mizeriei, un blazon care li de-sebea de plutăși sau de tăietori de pădure, moștenit de la acei oameni care au pîrîns primit în adîncurile pămîntului la „ciocanele“ bogatului baron austriac von Manz.

Teofil Onetiță, înalt și spătos, cu un obraz lunguieț străluminat de niște ochi căprui, adînci, cu părul ieșit de sub pălăria țuguiată și cu marginea din față îndoită în sus, fluiera încet o melodie ciudată, insuportabilă; n-avea auz muzical nici cît un guster, dar se încapătina să fluiera.

— Măi Teofile, măi, se ruga cel din fața lui, un bărbat palid și puținel, cu capul gol, cu părul pieptănat fru-mos cu cărare, fii bun și mai treci și pe glasul al optălea, că m-ai ucis.

— Ce vrei, mă, ce vrei? se apără Teofil fără să-l privească și continua să fluiera și să joace cărțile.

— Al treilea părea cîmărit dintr-un vis. Nichita Pardău avea niște ochi senini ca de copil, nepotrivit parcă pentru un chip atîl de brăzdat și as-prit și pentru un trup așa de molatec ca al lui.

A patrulea era gazda. Ionuț Sava, un flăcău zvelt, brunet, bine legat. Deși părea cel mai preocupat de joc, Ionuț Sava era totuși cel mai neliniștit. Se întrepuia din cînd în cînd, zicînd: „Parcă se aud pași, și fiindcă nu au-zea nimic, se întorcea spre cuptor pe marginea cărui se ședea un bătrîn.

— Tată, n-ai vrea să mai dai un ocol?

Bătrînul clătina din cap, își dădea drumul anevoie de pe cuptor, lua din fața focului un topor și ieșea în întu-nericul de afară. Cînd revenea nu spunea nimic. Așeza toporul la loc și se cîștăra înapoi pe cuptor și de-acolo îi privea fără cuvinte și fără interes pe cei patru de la masă.

După fiecare întoarcere a bătrînu-lui, Ionuț mormăia mai mult pentru sine:

— A trecut o grămadă de timp... o grămadă de timp...

— Ii drumul greu și-i vînt, și-i glod... Încerca să-l liniștească Teofil Onetiță, iar Nichita Pardău ridica din sprin-cene...

— Socoteala de-acasă nu se potri-vește cu cea din pădure...

— Tată, se întorcea iarăși Ionuț spre bătrînul de pe cuptor, ești sigur că jandarii n-au trecut la deal?

— Jandarii, jandarii! Ce jan-darii? Atîta știi: jandarii! răs-pundeă bătrînul recăzînd apoi în mu-țenia lui.

La un moment dat, Teofil Onetiță izbucni trîntind cărțile pe masă:

— Dă-le dracului! M-am săturat!... De cărți ne arde nouă? Ceilalți le aruncară și ei peste ale lui.

— Totuși trebuie să facem ceva ca să treacă timpul, interveni Ionuț.

— Era bine să fi avut o glajă de rachiu.

— Vezi că era bine.

— Dar dacă nu-i...

— Dacă nu-i, nu-i! Trebuie să ne mulțumim cu ce avem, zîmbi Vasile Negrea, arătînd din cap spre Teofil Onetiță care începuse iarăși să flu-iera.

Era tîrziu și afară se auzea ploaia și vîntul șopotînd și țiuind în cornul casei. Cei patru bărbați începură să tacă privind nedefinit prin încăperea. Numai bătrînul de pe cuptor se mișcă după un timp și cobori mormăind, ca și cînd și-ar fi adus aminte.

— Jandarii... Ce jandarii?

Luă iarăși toporul din fața vetrei și ieși în ploaie și în vînt.

de DRAGOȘ VICOL

Desen de DAN BAIĂȘU

— Om bun, asta e drumul spre Ciobăneni?

— Asia e.

— Oare-oi găsi fin de cumpărat pe-acolo?

— Te-om indruma noi și-i găsi.

— Bine te am găsit, frate Ursuț!

— Bine ai trecut, bădiță Ieremia! Trebuie să fii learcă de ploaie.

— Ce să-i faci... Așa-i la drum lung...

Nu se vedea în întuneric, dar se recunoscuseră, își simțeau aproape răsufălările, știa fiecare despre celălalt că e omul pe care îl aștepta să vină sau pe care aștepta să-l întâlnească acolo sus, în culmea dealului, de la marginea pădurii. Se căutaseră unul pe altul cu niște șuieră ciudate de pasăre sau de frunză: pipăiseră cu ele întunericul și depărtarea pîna cînd își auziră pașii clefăind infundat în noroi și pietriș sub șopotul lichid al ploii.

— O să coborîm împreună o bucată... Pe urmă eu o s-o iau spre Ciobăneni. Sint așteptat și acolo, vorbi Ieremia cu jumătate de glas.

— Întîi să te odihnești, te-a pî-truns ploaia, răspuse Ursuț, dar Ieremia chicoti:

— Să mă odihnesc!... Nu cumva ai să-mi oferi și o cafea cu lapte? Și după o pauză:

— N-avem timp de pierdut. N-avem nici o clipă de pierdut. Cuvîntul de ordine este: Sabotați pe toată linia... Situația dumnealor e foarte gravă. E momentul să batem fierul cîi mai puternic. Ai înțeles?

— E limpede.

— Stau la centru, la căldură, se pare... o să trebuiască să trec pe sub nasul lor.

— Trebuie să începeți din noaptea asta. Și griță: cît mai puține sacri-ficii! Cruță oamenii! Ai înțeles?

— E limpede!

— Limpede să fie! Ce fac ortacii?

— Mă așteaptă. Bat cărțile ca să-și facă de lucru.

— Pe jandarmi i-ai mai văzut?

— În ultimul timp, nu. Curge de sus și bate vîntul să nu iasă picior de jandarm pe uliță.

— Te cunosc?

— Dracu' să-i știe...

Merseră apoi o bucată de drum în tăcere, cu urechile ciulite la fiecare răsuflet al nopții, la fiecare involbu-

— Nu știu cînd ne-om vedea sau dacă...

— Într-adevăr!

— Atunci rămii cu bine!

— Mergi cu bine, bădiță Ieremia și cruță-te!

Pavel Ursuț văzu că celălalt îl îm-brățișează. Îl îmbrățișă și el la rîndul său, cu regretul că n-a izbutit să-l vadă la chip decît foarte vag în lu-mina săracă ce izvoră ici, colo, din ferestre. Era curios să vadă cît a îm-bătrînit de cînd nu s-au mai văzut și, poate, să-și dea seama cît a îm-bă-trînit el însuși.

Cei patru bărbați tăceau acum, fie-care cu gîndurile lui. Tăceau sau dor-mitau obosiți, după o zi întreagă pe-trecută în subteran. În vatră, focul ardea pocnînd ușor însomnorat parcă și el. Bătrînul ieșea din nou, la îndemnul feciorului, să dea un ocol și, după ieșirea lui, în încăperea totul se cufundă într-o liniște grea ca de piatră, o liniște care, la o vreme, îl uimi pe Ionuț.

— Parcă ar fi murit toți patru — zise el și se mișcă să facă zgomot.

— Gîndurile — murmură Nichita Pardău.

— Și așteptarea, il completă Vasile Negrea.

— Și vă mai mirați de ce îi trag eu mereu pe același glas! Nu mă pot potoli altfel. Sint că nu-i de glumă.

— Și țî-e teamă? zîmbi Vasile Negrea.

Teofil își trase pălăria lui ciudata pe ochi.

— Măi Vasile, tu întrebarea asta să i-o pui mizerii tale, nu mie, auzi? Atîta am să-ți spun!

— Liniștiți-vă, rosti Ionuț cu oare-care șifală. Cei doi erau mai în vîr-stă decît dînsul. Liniștiți-vă, nu e bine să vă pontoviți tocmai acum.

— Auzi, teofile? Întepă din nou pus pe glume, Vasile Negrea.

— Alt filozof? Mai sînteți mulți, mă? care încă n-ați propovăduit în seara asta? întrebă Teofil și începu să fluiera din nou, fără să aștepte vreun răspuns.

— Da' cuvinte n-are cîntecul ăsta? tresări Nichita Pardău.

— Are, cum să n-aibă!

— Cîntă și cuvintele, măi Teofile, ca să mai fie și ceva nou.

— Aș, dacă le cîntă așa cum flu-ieră melodia...

— Hai, bre, că-s cuvinte frumoase...

— Spune-le dacă-s frumoase...

— Adică frumoase nu știu dacă sînt. Da-s adevărate. Ia ascultăți.

„Valea, vale-a fierului,

Pină-n dinții gerului,

Pină-n roata focului

Și-ntr-a nenorocului!

Vale, vale-a fierului

Dușmană minerului!...

Cîteva clipe nu vorbi nimeni. Se părea că numai cuvintele lui Teofil Onetiță, rostite bolovănos, răsunau iovindu-se unele de altele, prin încăperea. Abia după ce ecoul lor se stînese se auzi glasul lui Nichita Pardău:

— N-am auzit cîntecul ăsta nici-odată pînă acum.

— Nici n-ai avut cum. Nu l-am mai spus nimănui, îi replică Teofil Onetiță.

— L-ai alcătuit dumneata? întrebă Ionuț.

— Nu știu... Mi-a venit în gînd așa și l-am cîntat. Să știți că e greu să-i fluieri și să-l cînti în gînd în același timp...

Cineva tuși stingherit, altcineva își aprinse o țigară, a cita? și-n timpul acesta pe ușă intră bătrînul anunțînd:

— S-aud pași... Trebuie să fie Pavel...

rare de vînt. După un timp începură a se desluși contururile cătunului.

Străinul se opri și zise:

— Acum, fă bine și desfă traista asta, frate Pavele. Ia unul din pachete, oricare. Nu sînt decît ouă: pentru voi și pentru cei de la Orata. Aici o să ne despărțim... Țî-e limpede totul?

— De bună seamă!

Cu inimi larg deschise către soare
Și frunțile vislînd în clar azur,
Trecem mereu spre altă vastă zare,
Sulm mereu poteci de pisc mai pur.

PRECUM
COLUMNNE...

Stăruie cald în cugete și-n brațe
Elanuri roditoare — tînar roi —
Din care ager prînd să se înalțe
Precum colonne visurile noi.

Sînt voci de munți zvonite pînă-n stele,
Doiniri de ape, zboruri de vultani...
Bat inimile țării toate-n ele
Același ritm de două mîi de ani.

La focul lui ne oțelim puterea
În zborul liber din aripi răsfrînt;
Din focul lui ne creștem, dirză, vrerea
Și glasul muncii tot mai nalt, mai sînt...

de HARALAMBIE ȚUGUI

ALBINA 6

FĂT-FRUMOS ȘI ZMEUL BOMBOANELOR

A fost odată, mai bine n-ar mai fi fost; am fost eu ca-n totdeauna după zmei. Muncă de teren, ce mai, taj un cap, scapi o Cosinzcană, ici și o primă, știți domniile voastre cum devine postul meu de băiat frumos, toată vremea călare pe drumuri. Așa că, tot umblind cu sarcina de a prinde zmeii, am ajuns în Țara Oașului, pe o margine de drum, cind, iacă-tă, în față îmi apăru o arătare mică, lipăind. Ținutul, pentru că ținc era arătarea, se ascundese sub pălăria lui mică și mărgelată ca floarea-soarelui, văzind eu din el doar palma dreaptă întinsă. L-am ridicat atunci de sub pălărie și i-am întors palma la glăciț. Și ce să vezi, ia un ghemuleț înclieat de bomboane pratoase.

— Ține 3 lei și hai de cumpără altele.

Și am mers, am mers... pină la magazinul satesc.

— Dulciuri, a cerut țincul întinzind trei lei, mi i-a dat nenea Făt-Frumos.

Cel de după teighea a rinjit cu gura pină-n urechi, cum fac zmeii cind se sperie de control, a băgat unghiile lungi și negre în cutie, a scos un pumn de bomboane și le-a pus în palma pofitorului.

— Stai, am strigat tare, ca să-l sperii. De ce nu le iei cu lopățica aia pe care o ai și de ce nu i le învelești într-o hirtuță curată?

— Ia, pentru niște floacuri. Cu lo, i-țiica mă scarpin și birtie n-am.

— Ai cerut?

— N-am cerut, că n-are.

— Dacă n-ai cerut, de unde s'îi?

Vrei în hirtii să ne batem, sau la întrebări să ne luam?

Zmeul cel mic, pentru că era slăbuț și fricos, a început să tremure.

— Știți, aici e ca la țară, nu ca la oraș, a îngăimat.

— Și țara asta în ce țară este?

Imi ieșisem din sărite, totdeauna cind dau de zmei mă urăsc. Și în spatele lui îi miroseam pe alții, zmei leneși și suficienți îngropați în hirtii și în agrafe cere-și făceau mendrele împărțind comerțul în de oraș și de țară. Să-i tai capul nu puteam, pentru că îl purta acolo unde își purta și picioarele. M-a scos țincul din incurcătură.

— Nene vinzătorule, nu vrei dulciuri?

Manincă-te dumneata!

Și palma lipicioasă a pruncului i-a tot băgat bomboanele pe gât, pină cind n-a mai rămas nici urmă din zmeu. Așa, și-am încălecat pe șea, iar ce-a fost n-a fost poveste!

IULIAN NEACȘU

Miniaturi estivale

— Miine vind beciul și-mi iau frigider.

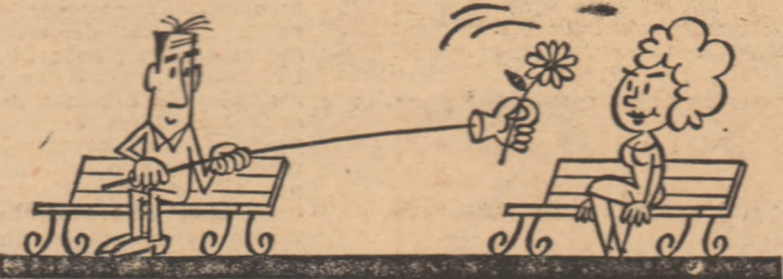
— Sandalele sînt pantofi cu goluri în... producție.

— Insolatția e atunci cind soarele se ține de capul unora.

— Pe litoral mă simt ca la „Mamaia” acasă.

— Maiou: cămașă ce n-o bagă niciodată pe... minecă.

TITI GHEORGHIU

Timidul...

SCURTE DISCUȚII

Între pescari:

— Se aruncă-n lac de toate:

Ghete, sticle, șepci uzate...

— Da, dar nimeni nu-ndrăznește

Să arunce și vreun pește!

La cooperativa de consum:

— Am luat vinete-mpănate

La cutie și-n schimb eu

Am găsit în ea tomate...

— Casa! Dă-napoi un leu!

La cununie:

— Ai venit la cununie

Numai singur dumneata?

— Să vedeți... Fata nu știe

Că vreau să mă-nsor cu ea!

Acasă la vinător:

— Zău, iepurele-i împușcat

De mine. Pe cuvint îți spui...

— Păi are prețul agățat...

— De unde preț? E vîrsta lui!

În tren:

— Ce facem? Nu aveți tichet

Pentru rapid...

— Stai, am găsit!

Să meargă trenul mai încet

Că tot nu sînt așa grăbit!

La bufet:

— Pentru ce, cind îți cer plata,

Imi aduni mata și data?

— Păi proverbul vechi de ani

Spune că și timpu-i bani!

V. D. POPA

Sens obligatoriu

Tractoristul Petre Felea de la I.A.S. Poarta Albă, județul Constanța, a fost găsit de către organele de miliție, circulînd pe străzile orașului Medgidia cu tractorul neînmatriculat și fără a poseda carnet de conducere corespunzător. Ce-i drept nu era la plimbare, jusese trimis de unitate să transporte rumeguș. De astă dată, tractoristul s-a ales cu o amendă de 1000 lei.

Cei care dau asemenea dispoziții trebuie făcuți atenți că legea circulației nu poate fi aplicată după placul lor și pe viitor să se înscrie în... sens obligatoriu.

În plasă

Într-o noapte, pe la orele 23, Ion Timaru și Ion Batog din comuna Peștera (Constanța) în loc să doarmă, s-au apucat să fure plasa de sîrmă, lungă de 18 metri, ce împrejmuia grădina lui Gheorghe Căpriceru. Dacă dormeau s-ar fi ales cel mult cu un vis urît, dar așa, s-au ales cu o condamnare. Plasă au vrut... plasă au luat.

Ghinion ?

Contabilul Nicolae Mihai și agentul fiscal Ion Negrilă de la Consiliul popular Ohoga (județul Olt) încasau de la cetățeni bani fără a le elibera chitanțe sau tichind unele false. Așa au „agonisit” în patru luni, peste 13 mii de lei. Degeaba susțin ei că cifra 13 le-a purtat ghinion. Vinovată este dorința lor de căpătuială. În urma unei verificări, descoperindu-se delapidarea, li s-au întocmit acte în regulă.

DUPĂ FAPTĂ ȘI RĂSPLATĂ

„Voinicii”

Ultima ispravă a fraților Ristea și a prietenului lor Gh. Vilceanu: au intrat într-o clădire a cooperativei agricole din Mărăcineni-Argeș și au bătut tot ce le-a țesit în cale.

Acesta nu este primul act de huliganism pe care l-au comis. A fost însă cu siguranță ultimul. Cel puțin pentru cîțiva ani.

Ca amintire

Fiți atenți pe cine luați în casă! Ținca Ilie din Mureșeni Birgăului (județul Bistrița) are o fire ospitalieră. Cind i-a bătut la poartă Grigore Boca din comuna Livezile și a rugat-o să-l lase să innopteze, i-a răspuns: „Bucuroși de oaspeți” și l-a poftit în casă.

Peste noapte, Boca s-a sculat, a luat ca amintire un aparat de radio și a plecat tiptil. Pe unde? Nu pe unde lungi și nici pe scurte ci pe unde credea că o să scape. Dar a fost prins la Vatra Dornei pe cind încerca să vîndă „amintirea”. Cît a primit? Un an și două luni.

STATUIA ȘI SOCLUL

Statuia proaspăt dăltuită

Privi în jos la soclul ce-o purta.

Și, deodată, rămase inlemnită

De neciopirea pietrei pe care stă.

Iar la un timp, cind își veni în fire,

Grăi către acesta plin de umire:

„Se vede e așa mi-a fost sortit

Să stau o veșnicie pe-un soclu prăpădit.

Eu, dăltuire fină ce-a-luc, cum vezi, a om

Să fiu legată, vai, de-un pietros diform”.

Ascultă soclul și zimbi subțire,

Zicînd încet, stăpin pe a sa fire:

„Vorbești așa cind stai pe mine cocoțată?

De n-aș fi fost, în colb stăteai și-acum uitată”

V. ZAMFIRESCU

TEATRU ULTRASCURT

GHICITOAREA

În rolul ghicitoare: Ivenita Călin.

În rolul naivului: Vasile Bădică.

Acțiunea se petrece în comuna Ovidiu (Constanța).

— Bine că ai venit și pe la noi prin comună, madam ghicitoare, cō vreau să știu...

— Nu-mi spune! Știu ce vrei să știi

— viitorul.

— Exact. Cum de ți-ai dat seama

că nu vreau să aflu, de pildă, ce mi

s-a întimplat ieri?

— Asia e secretul meu. Dar să nu

mai pierdem timpul și să desfac bi-

blioteca.

— Ai adus o bibliotecă?

— Sigur. Că eu nu ghicesc ca altele

în bobii sau în zaț de cafea. Mă con-

duc după zicala: „ai carte, ai parte”.

Și-am 24 de cărți care o să ne spună

oe ce vei avea matala parte. Să te

pun de tobă.

— E prea grasă și n-am voie, că

sufer de ficat. Nu s-ar putea să mă

pui de pastramă?

— Lasă-mă să mă concentrez. Uite,

aici văd că matala o să ai niște bucu-

rii dar și necazuri. Ai pe undeva o

aurere, parcă pe la... ficajii.

— Așa e!

— O să faci la drum de seară un...

drum.

— Mă duc pină la cooperativă.

— Cazi într-o adunare.

— Iar s-o fi convocat o ședință.

— Și dacă vrei să ai parte de să-

nătate în casă, trebuie să-mi dai 1610

lei, să am de cheltuială, căci va trebui

să mă rog timp de 30 de zile în 30 de

locuri diferite.

— Iată banii și roagă-te.

Epilog I: Ivenita Călin s-a rugat în

locuri diferite. De ospătari să-i ser-

vească mese îmbelșugate, de vinzătorii

să-i dea niște pantofi și rochii.

Epilog II: Ce a ghicit în cărți s-a

adeverit. Însă pentru ea. A căzut într-o

adunare a tribunalului și apoi a

făcut un drum.

A. CROITORU

UMOR

STRĂIN

SACHA GUITRY

● Plictisitor e faptul că nu poți cădea în brațele femeilor fără să cazi în același timp în mâinile lor.

● Există bărbați care n-au ceea ce merită. Ceilalți sînt celibatari.

● Lanțurile căsătoriei sînt atît de grele încît trebuie să fie trei ca să le poarte.

● Se zice că banii n-aduc fericire: fără indoială că e vorba de banii altora.

● Există oameni care vorbesc pină ce au ceva de spus.

● Femeile sînt făcute pentru a se căsători iar bărbații pentru a fi celibatari. De aici vine tot răul.

● Toți oamenii sînt comedianți. Poate cu excepția cîtorva actori.

ALBINA 7

O EPOCALĂ REALIZARE ȘTIINȚIFICĂ

SECUNDA FANTASTICĂ

(Urmare din pag. 1)

Azi, tristețea ei a fost rănită frumoasă de sabia minții noastre și când știm că v-a primit cu drag, poetic, și v-a lăsat să plecați la ai voștri, la noi o iubesc de o mie de ori mai mult, înfinit. Sint fericit că odaia aproape fermecată din Marea Liniștii unde tu, Lună bună, i-ai primit n-a devenit odaia morții, a dezamăgirii, a întunericii, Jules Verne poate dormi liniștit că prezicerile lui fantastice în apă în văzduh, peste văzduh au devenit niște realități frumoase. Oamenii, primii zburători peste Icar, au sărutat luna, nu cu piciorul ci cu sufletul lor curat de argint, au dus acolo o floare de crin, o ramură de măslin, niște steaguri imateriale ale iubirii de oameni, ale păcii, ale armoniei universale. Clopote de aramă își în-torc dulce clinchetul de argint în inimile oamenilor mari. Șeful Statului Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu cel mai de nădejde fiu al României socialiste, vorbind în inima Argeșului, a fubiților mei argeșeni, la Pitești, a salutat epocala victorie a omului, aselenizarea, apăsînd totodată pe butonul de alarmă, chemînd în numele libertății toate popoarele la lupta pentru fericirea omului pe pămînt.

Luna iubita soarelui, a fost sărutată de pămînteni, cu ochii. — adineul nesfîrșitului, inima — flacăra nestînsă, mintea. — jocul fantastic al născocirilor de aur. De cîte ori „Luna varsă peste toate voluptoasa ei văpaie” se aprinde în mine secunda fantastică. Luna, candelă de argint a Universului, a intrat în imperiul cuceririi absolute.

AMINTIRI

Vecina și prietena noastră Luna — cucerită de om după ce miliarde de ani s-a plimbat singuratic în jurul Pămîntului, arătîndu-ne mereu aceeași față — a primit de la primii pămînteni ajuși pe suprafața ei mai multe obiecte, lăsate aici ca amintire

● O placă fixată pe locul aselenizării, pe care scrie: „Aici oameni de pe planeta Pămînt au făcut primul pas pe Lună, Iulie 1969. Am venit animați de spirit pașnic. În folosul întregii omeniri

● Un seismograf ultrasensibil, care va funcționa timp de un an, și va putea detecta fie și cea mai slabă activitate vulcanică

● Un reflector laser al cărui scop este de a permite oamenilor de știință să măsoare cu o precizie extremă distanța dintre Pămînt și Lună.

● Camera de televiziune care a retransmis atît de fidel toate mișcările pentru pămînteni ajuși pe Lună.

● Etajul inferior al modulului lunar „Vulturul”, care a servit și ca bază de lansare la decolarea astronautilor de pe Lună.

● O ramură de măslin — vechiul semn al păcii.

LUNA — ÎN DIRECT

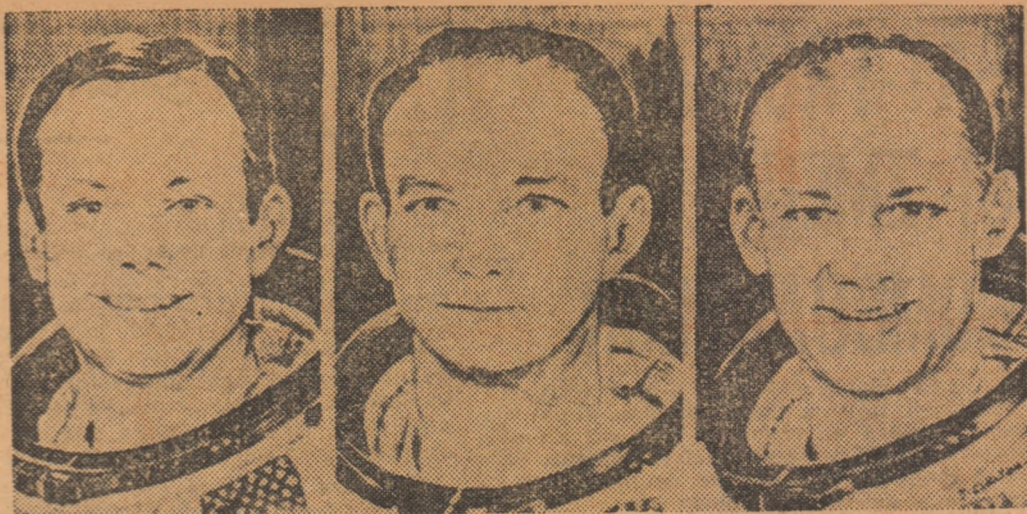
„Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă”... cînta Eminescu.

Și într-adevăr această magnifică poartă s-a deschis în fața ochilor noștri datorită miracolului îndrăgît al secolului — televiziunea.

Armstrong și Aldrin, pe lângă statuarea lor merit de a fi primii oameni care au năsit pe Lună, îl au și pe acela de a fi fost primii telereporteri selenari. Le mulțumim.

Mulțumirile se îndreaptă și către studioul nostru de televiziune care, preluînd toate emisiunile în direct, ne-a adus Luna în casă, ne-a dat posibilitatea să trăim momentul unic.

Se cuvine menționată excelența performanță a televiziunii care nu a ținut seama de canoanele orelor Echipa, conducă de priceputul telereporter care este Tudor Vorniceu, a fost neobosită pe parcursul multiplexelor transmisii Competența comentariilor, ritmul alert, tensiunea demnă de eveniment, informația rapidă — toate au demonstrat virtuozitate gazetărească, au demonstrat că și la televiziunea noastră s-a fost deschis o poartă.

EROII SELENEI

Acum, cînd minunata călătorie a navei cosmice Apollo-11 a devenit realitate, gîndurile oamenilor de preutendeni se îndreaptă cu stimă, admirație și recunoștință spre cei trei astronauti care au înfăptuit acest zbor epocal.

Cine sînt ei?

Neil Armstrong

Primul om care a pus piciorul pe Lună s-a născut la 5 august 1930 în orașul american Wapakoneta din statul Ohio.

De profesie inginer, el a devenit, la 19 ani, pilot în aviația trupelor navale ale S.U.A. Mai tîrziu a devenit pilot de încercare, în care calitate a pilotat un avion-rachetă experimental X-15 care a atins o viteză de peste 6000 de kilometri pe oră la o înălțime de peste 60 km.

Astronaut din 1962, el a fost în 1966 comandant al unei misiuni Gemini cu doi oameni la bord, efectuînd un zbor de 10 ore în jurul Pămîntului.

Este căsătorit și are doi copii: Eric și Mark. Pe soția lui o cheamă Janet.

În afară de programul lui legat de profesiunea de aviator și astronaut, Armstrong practică, în timpul liber, și planorismul.

Întrebat înainte de a pleca în istorica misiune cu Apollo-11 ce simte la gîndul că va fi primul om care va pune piciorul pe Lună, Armstrong a răspuns: „Sper sincer că lumea va înțelege că este vorba aici de o muncă de echipă. Alegerea celui care va pune primul piciorul pe Lună n-a depins decît de întîmplare. Eu am fost alesul, dar s-ar fi putut să fie și un altul”. Iar cînd a pus piciorul pe Lună, primele lui cuvinte au fost: „ESTE UN PAS MIC PENTRU OM, DAR UN SALT GIGANTIC PENTRU OMENIRE”.

Michael Collins

S-a născut la Roma în 31 octombrie 1930 din părinți americani. Militar de carieră, el a devenit astronaut în 1963.

Înainte de a participa la zborul lui Apollo-11, el a mai făcut o călătorie spațială în iulie 1966, cînd a pilotat o navă Gemini, care a evoluat în jurul Pămîntului timp de trei zile. S-a plimbat de două ori prin spațiul cosmic, devenind astfel unul din specialiștii în materie de costume spațiale și activități în afara navelor cosmice.

Este căsătorit. Soția lui se numește Patricia. Are trei copii: Kathleen, Ann și Michael.

În misiunea lui Apollo-11 a rămas singur în nava-comandant „Columbia”, evoluînd pe o orbită circumlunară pînă la recuperarea modulului lunar „Vulturul” cu astronautii Armstrong și Aldrin la bord, și înscrisura pe traiectoria de revenire pe Pămînt.

Conștient de riscurile călătoriei, el a declarat înainte de efectuarea misiunii: „În afara asigurării operațiilor de navigație voi avea multe de făcut în cabina spațială în timpul absenței lui Neil și Buzz (Armstrong și Aldrin — n.r.)... Trebuie să fiu pregătit și pentru două eventualități: eşuarea operației de alunizare sau decolarea prematură de pe Lună”.

Acum, știm că nici una din aceste eventualități nu s-a produs. Totul a decurs cu o precizie uluitoare astronautii întorcîndu-se cu bine spre planeta mamă: Pămîntul.

Edwin Aldrin

S-a născut în 20 ianuarie 1930 la Montclair din statul New Jersey (S.U.A.) ca fiu al unui colonel din aviația americană. Fiul a pășit pe urmele tatălui său, devenind și el ofițer de aviație.

În 1963 a intrat în rândurile astronautilor, în care calitate, în noiembrie 1968 a stabilit un record al plimbării în spațiul cosmic în afara navei Gemini cu James Lovell la bord. În timpul acestei plimbări în cosmos, el a legat un cablu de un vehicul-țintă, a recuperat de pe navă un pachet cu instrumente experimentale și a verificat eficacitatea sistemelor cu care sînt legați astronautii de navă, în timpul cît evoluează în spațiul cosmic în afara navei.

Soția sa se numește Joan, iar copiii lor: J. Michael, Janice și Andrew. Timpul liber și-l petrece făcînd sporturi acvatice, printre care înotul, pescuitul submarin și schiul pe apă.

Însotindu-l pe Armstrong pe Lună, el este acela care a desfășurat acolo colectorul de vînt solar și care la orele 19.53 a dat comanda de pornire a motoarelor care au făcut ca „Vulturul” să decoleze de pe Lună și să se reintîlnească apoi pe orbita circumlunară cu nava „Columbia” pentru a reveni pe Pămînt.

Programul Apollo, al cărui scop principal este de a trimite oameni pe Lună și de a-i readuce apoi pe Pămînt a început în 1960. Costul lui este evaluat în jur de 24 miliarde de dolari, ceea ce înseamnă că pentru fiecare navă în parte — 20 la număr — revin în medie cam 1,2 miliarde de dolari. Numai modulul lunar — LEM-ul — care cîntărește pe sol în jur de 15.000 kg, costă mai mult decît valoarea greutateii lui în aer.

O navă cosmică Apollo cîntărește aproximativ 45.000 kg și este compusă din trei părți: modulul de comandă, modulul de serviciu și modulul lunar.

Racheta purtătoare Saturn-5 este alcătuită din trei trepte și un agregat de instrumente — creierul vehiculului. Întregul ansamblu (rachete purtătoare plus nava cosmică și turnul de salvare) cîntărește, înainte de lansare, cam 3000 tone. E o greutate uriașă, pentru a cărei ridicare în atmosferă și desprindere de gravitația terestră este necesară o energie fantastică, care generează o forță de propulsie de 3,4 milioane kilograme-forță.

Cosmonauții se află, în timpul lansării și al zborului prin spațiu, în compartimentul special al modulului de comandă, în care se află tablourile de bord și comenzile de care au nevoie pentru a manevra nava. Toate piesele din care e construită nava — și sînt cîteva milioane — trebuie să fie extrem de curate în timpul montării, constatîndu-se că un singur firicel de

praf de numai o jumătate de micron (un micron = a milioana parte dintr-un metru) poate provoca un deranjament în funcționarea complicității aparatului de bordul navei.

Pînă la lansarea primei nave Apollo cu oameni la bord s-au făcut numeroase încercări și verificări

Misiunea Apollo

cu nave fără echipaje. În urma reușitei acestor experiențe, în octombrie 1968 a fost lansată pe o orbită circumterestră nava cosmică Apollo-7, careia i-au urmat apoi, la finele anului trecut, și în primele luni ale acestui an, navele cosmice Apollo-8, Apollo-9 și Apollo-10, a căror evoluție este încă proaspătă în mintea cititorilor. Și în fine, zborul de acum al lui Apollo-11.

Cu acest zbor, programul Apollo se află abia la jumătatea lui. În anii ce urmează își vor continua misiunea restul de nave Apollo, programul încheindu-se cu Apollo-20 în iulie 1972. Aceste nave au misiunea de a debarca tot oameni pe Lună, însă în regiuni mai greu accesibile decît aceea în care au

debarcat astronautii Armstrong și Aldrin la 20 iulie a.c.

În timpul zborului lor de la Pămînt la Lună și înapoi, astronautii trebuie să îndeplinească foarte multe operații importante, dintre care patru deosebit de critice. Prima din acestea este coborîrea pe Lună. Următoarea, stabilirea precisă a momentului de decolare de pe Lună, apoi aprinderea motorului de pe modulul lunar, care trebuie să imprime navei o viteză suficientă pentru a o smulge de sub influența gravitației lunare și, în fine, intrarea navei cosmice în coridorul care reprezintă drumul ideal pentru revenirea pe pămînt. În fiecare din aceste operațiuni se cere o precizie extremă, orice abatere avînd drept urmare compromiterea misiunii.

Se mai pot spune încă multe lucruri despre puterea mașinilor, despre sistemele de comandă. Din cele arătate ne putem da însă seama de complexitatea operațiilor ce trebuie efectuate în timpul unui asemenea zbor și de riscurile numeroase ce amenință echipajele. Viitoare zboruri cosmice ne vor furniza, fără îndoială, încă multe lucruri grandioase. Faptele dovedesc că mintea iscusită a omului e în stare să creeze asemenea miiloace de deplasare extraterestră, cu care omul să poată ajunge pe alte corpuri cerești ale sistemului nostru solar.

S. LAZAR